C U R T E A D E A P E L B Ă L Ţ I

Dosarul nr. 1a-152/2024 **Prima instanță**: Judecătoria Soroca sediul Florești
1-17066296-03-1a-24042024 Judecător: Svetlana Bucur

D E C I Z I E
în numele Legii

12 septembrie 2024 mun. Bălţi

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți,
În componența :
Președintele ședinței de judecată, judecătorul Ghenadie Liulca
Judecătorii Viorel Pușcaș
Oleg Moraru
Grefier Iana Frasina
Cu participarea :
Procurorului Valentina Gavdiuc
Avocatului Veaceslav Cebanu

a judecat în ședință de judecată publică în ordine de apel apelul procurorului în Procuratura raionului Florești Radu Popa și apelul avocatului Dina Schibin în interesele inculpatului Cebotari Anatolii ***** declarate împotriva sentinței Judecătoriei Soroca sediul Florești din 19 martie 2024 în cauza penală privind condamnarea lui:

Cebotari Anatolii *****, a.n. *****, divorțat, studii medii incomplete, ne angajat în câmpul muncii, ne supus serviciului militar, anterior judecat;

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal al RM,-

Termenul de judecare a cauzei:
În instanța de fond: 15.12.2017-19.03.2024.
În instanța de apel: 24.04.2024-12.09.2024.

Procedura de citare legală executată.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele apelului, materialele cauzei, opiniile participanților la proces și prevederile legale, pentru expunere asupra apelului, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă:

Soluția și argumentele instanței de fond:

Prin sentința Judecătoriei Soroca sediul Florești din 19 martie 2024 Cebotari Anatolii ***** a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal al RM, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 (doi) ani.

În conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, s-a dispus neexecutarea pedepsei sub formă de închisoare aplicată lui Cebotari Anatolii *****, dacă în termenul de probă de 1 (unu) an nu va săvârși o nouă infracțiune şi prin respectarea condițiilor probațiunii va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

S-a încasat de la Cebotari Anatolii ***** în beneficiul părții vătămate ***** prejudiciul material cauzat în mărime de 347640 lei.

Până la intrarea sentinței în vigoare în privința lui Cebotari Anatolii ***** a fost aplicată măsura preventivă sub formă de obligarea de a nu părăsi țara.

Pentru a se pronunța cu sentința în cauză instanța de fond a constatat că, Cebotari Anatolii ***** la 19.08.2017 în jurul orei 21 și 30 min., fiind în stare de ebrietate alcoolică, în urma unui conflict verbal cu cet. *****, aflîndu-se pe teritoriul fermei lui ***** amplasată în sat. Cuhureștii de Sus r-nul Florești, avînd scopul distrugerii intenționate prin incendiere a bunurilor ce se aflau pe acel teritoriu, din motive de răzbunare, acționînd cu intenție directă, a aprins plantele de lucernă din depozitul de pe teritoriul fermei. Ulterior, prin incendiere a distrus următoarele bunuri: - 3500 baloți de fîn din lucernă la preț de 35 lei fiecare, în valoare de 122500 lei; - 1000 baloți din paie de mazăre la preț de 30 lei fiecare, în valoare de 30000 lei; - 500 baloți din paie de ovăz la preț de 30 lei fiecare, în valoare de 15000 lei; -700 foi de ardezie vechi la preț de 50 lei fiecare, în valoare 35000 lei; - 45 metri cubi de lemn de preț (acoperiș) la preț de 1500 lei metrul cub,

în valoare de 67500 lei; - 12 ferestre folosite la preț de 500 lei fiecare, în valoare de 6000 lei; - 2 uși noi din lemn la preț de 1800 lei fiecare, în valoare de 3600 lei; - 5 uși din lemn folosite la preț de 500 lei fiecare, în valoare de 2500 lei; - 2 paturi la preț de 1200 lei fiecare, în valoare de 2400 lei; - 4 covoare la preț de 200 lei fiecare, în valoare de 800 lei; - 1 aragaz la preț de 800 lei; - haine de iarnă bărbați în valoare de 2500 lei; - 6 camere noi pentru anvelope de tractor la preț de 835 lei fiecare, în valoare de 5010 lei; - 4 ghilze noi la preț de 1000 lei fiecare, în valoare de 4000 lei; - 1 starter în valoare de 5000 lei; - 2 roți de tractor la preț de 2000 lei fiecare, în valoare de 4000 lei; - 2 borturi pentru remorcă la preț de 1000 lei fiecare, în valoare de 2000 lei; - piese pentru balotieră în valoare de 4000 lei; - 2 ace pentru balotieră la preț de 1500 lei fiecare, în valoare de 3000 lei; - 80 metri liniari de furtun pentru pompa de apă la preț de 25 lei fiecare, în valoare de 2000 lei; - 2 butoaie de aluminiu la preț de 800 lei fiecare, în valoare de 1600 lei; - o cadă de lemn pentru lapte în volum de 140 litri în valoare de 600 lei; - 3 coase manuale la preț de 150 lei fiecare, în valoare de 450 lei; - 2 topoare la preț de 350 lei fiecare, în valoare de 700 lei; - 2 hățuri din piele pentru cai la preț de 2500 lei fiecare, în valoare de 5000 lei; - 16 scînduri din lemn de 6 metri liniari la preț de 180 lei fiecare, în valoare de 2700 lei; - 12 iesle pentru mîncare la oi (cormuște) la preț de 450 lei fiecare, în valoare de 5400 lei; - 6 metri cubi lemn de foc la preț de 500 lei fiecare, în valoare de 3000 lei; - o husă (berezent) mare în valoare de 600 lei; - 30 găini la preț de 60 lei fiecare, în valoare de 1800 lei; - 15 iepuri la preț de 150 lei fiecare, în valoare de 2250 lei; - o căldare de solidol în valoare de 380 lei; - 2 cașuri de brînză la preț de 700 lei fiecare, în valoare de 1400 lei; - 7 tălănci pentru oi la preț de 150 lei fiecare, în valoare de 1050 lei; - o pompă manuală în valoare de 250 lei; - 28 cheaguri pentru lapte la preț de 85 lei fiecare, în sumă de 2400 lei; - un linoleum nou în valoare de 450 lei, în urma acțiunilor învinuitului au fost distruse bunuri materiale în valoare de 347640 lei, ceea ce reprezintă proporții mari.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept* faptele inculpatului Cebotari Anatolii ***** întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal al RM - distrugerea intenționată a bunurilor prin incendiere, care a cauzat daune în proporții mari.

Solicitările apelanților:

Nefiind de acord cu sentința în cauză, procurorul în Procuratura raionului Florești Radu Popa în termen a contestat-o cu apel, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a sentinței Judecătoriei Soroca sediul Florești din 19 martie 2024 în latura pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Cebotari Anatolii ***** să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani, cu executarea

acesteia în penitenciar de tip semiînchis, iar în rest dispozițiile sentinței să fie menținute fără modificări.

În motivarea apelului s-a invocat că, instanța de judecată i-a aplicat inculpatului o pedeapsă prea blândă, reducând semnificativ rolul pedepsei la corectarea şi reeducarea condamnatului.

Astfel, consideră că pedeapsa de 2 (doi) ani închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de 1 (unu) an nu este echitabilă faptei comise, or, pedeapsa penală are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât şi din partea altor persoane. Or, o ripostă neadecvată a statului la încălcările de lege ale unei persoane numaidecât va influența negativ asupra comportamentului şi altor persoane.

Prin urmare, apelantul consideră că instanța de judecată nu a ținut cont de probele administrate şi nu a argumentat suficient sentința emisă, neglijând astfel declarațiile depuse de martorul *****, care a declarat că incendiul a fost provocat, adică incendiere intenționată. Potrivit actului de constatare a incendiului din 19.08. 2017 s-a declarat cauza incendiului incendierea intenționată.

Potrivit datelor obținute în cadrul examinării cauzei, pe teritoriul stânei, în afară de *****, *****, *****, ***** şi ***** şi inculpatul Cebotari Anatolii alte persoane nu se aflau. Persoanele prezente, cu excepția lui Cebotari Anatolii, sânt aceeași familie, iar activitatea desfășurată la stână era o activitate în comun şi beneficiile financiare erau împărțite între tată şi feciori. Un simplu exercițiu de logică permite să deducem că incendiul nu putea fi provocat de persoanele care însăși au creat ceea ce a distrus incendiul. Bunurile arse au fost obținute în timp îndelungat, prin munca întregii familii Leşan.

Tot în cadrul examinării cauzei s-a constatat că inculpatul a cerut chibrite de la persoanele care se aflau pe teritoriul stânei, însă nu țigări spre exemplu. Pînă la această etapă prejudiciul cauzat prin infracțiune nu a fost recuperat.

Astfel, în viziunea acuzării, instanța nu a ținut cont de prevederile art.7 alin.(1) din Codul penal, care stipulează că „la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul şi gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârşite, de persoana celui vinovat şi de circumstanțele cauzei ce atenuează ori agravează răspunderea penală," iar individualizarea pedepsei penale urmează a fi stabilită conform criteriilor generale (art. 75 Cod penal), cât şi criteriilor speciale (art. 78, 79, 80, 81,82, 83, 84, 85 Cod penal şi 364/1 Cod de procedură penală), astfel încât pedeapsa stabilită să fie una legală, echitabilă şi să-şi atingă scopurile stabilite în art. 61 Cod penal.

La fel, s-a menționat că Cebotari Anatolii ***** anterior a fost condamnat pentru mai multe infracțiuni, ceea ce indică că inculpatul nu s-a corectat şi reeducat, iar pedeapsa închisorii cu suspendare aplicată nu este suficientă pentru corectarea persoanei şi nu este echitabilă faptelor sale.

Concomitent, în termen sentința Judecătoriei Soroca sediul Florești din 19 martie 2024 a fost contestată cu apel și de către avocatul Dina Schibin în interesele inculpatului Cebotari Anatolii *****, prin care s-a solicitat casarea integrală a sentinței și adoptarea unei noi decizii de achitare a inculpatului.

În susținerea apelului s-a invocat că, Cebotari Anatolii ***** atât în cadrul urmăririi penale, precum și în instanța de judecată nu și-a recunoscut vina și a declarat că nu a incendiat depozitul fermei ce aparține lui ***** și nici nu a avut intenția de a-l incendia, și nici nu a avut motive pentru incendierea acestuia, anterior lucrând mai mult timp la *****, iar careva probe directe ce ar confirma vinovăția lui Cebotari Anatolii ***** nu au fost administrate și examinate în instanță. Or, însuși partea vătămată ***** în ședința de judecată a declarat că nu a văzut cine concret a incendiat depozitul, dar presupune că putea să o facă Cebotari Anatolii ***** din motiv că la 19.08.2017, adică în aceiași zi cînd a avut loc incendiul, pînă la izbucnirea acestuia, între el și inculpat a avut loc un conflict.

La fel, nici unul din martorii audiați în ședința de judecată nu au confirmat că ar fi văzut ca inculpatul să incendieze depozitul fermei de oi, că ar fi văzut la el chibrite sau alte obiecte cu care inculpatul ar fi avut posibilitatea să incendieze depozitul.

Mai mult ca atât, potrivit actului de constatare a incendiului din 19.08.2017 s-a invocat că cauza probabilă a incendiului este incendierea intenționată, prin urmare nu a fost stabilită cauza concretă care a dus la incendiere, iar învinuirea adusă lui Cebotari Anatolii ***** este întemeiată pe presupuneri.

Argumentele părților:

Acuzatorul de stat în persoana procurorului Valentina Gavdiuc în ședința instanței de apel a susținut apelul declarat de procurorul Radu Popa și a pledat pentru admiterea acestuia din motivele invocate, cu casarea parțială a sentinței în latura pedepsei și pronunțarea unei noi decizii, prin care lui Cebotari Anatolii ***** pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, iar apelul părții apărării să fie respins ca fiind nefondat, considerând că sunt suficiente probe care confirmă vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

În ședința de judecată avocatul Veaceslav Ceban și însuși inculpatul Cebotari Anatolii ***** au pledat pentru admiterea apelului avocatului Dina Schibin din motivele invocate, iar pe cale de consecință să fie dispusă respingerea apelului acuzatorului de stat.

Partea vătămată *****, fiind legal citat, în instanța de apel nu s-a prezentat din motive necunoscute. Astfel, ținând cont de prevederile art. 412 alin. (5) Cod de procedură penală, Colegiul penal a considerat posibilă examinarea apelului în lipsa părții vătămate.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind opiniile participanților la proces, cercetând materialele cauzei penale în raport cu argumentele invocate în apeluri, verificând legalitatea și temeinicia sentinței în baza materialelor dosarului, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge apelul procurorului în Procuratura raionului Florești Radu Popa și apelul avocatului Dina Schibin în interesele inculpatului Cebotari Anatolii ***** ca fiind nefondate din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 400 alin. (1) Cod de procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă non-privativă de libertate.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, (1) instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. (2) Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Potrivit art. 415 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă apelul este nefondat.

Într-o altă ordine de idei, Colegiul penal statuează că apelul reprezintă o cale de atac sub aspect de fapt şi de drept, întrucât odată exercitat, produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control atât în fapt, cât şi în drept numai la persoana care l-a declarat, la calitatea acesteia în proces şi la persoana împotriva căreia este îndreptat de către jurisdicția de al doilea grad asupra hotărârii primei instanțe.

Astfel, Colegiul penal reiterează că apelul, constituind o continuare a judecării fondului cauzei, prevede posibilitatea unei noi aprecieri a probelor administrate în fața primei instanțe. În cadrul judecării cauzei în ordine de apel, fiind posibilă cercetarea suplimentară a probelor administrate de prima instanță (care pot fi, de asemenea, apreciate în mod diferit), precum şi administrarea oricăror probe noi, instanța de apel urmând să adopte una din soluțiile pe care le poate pronunța prima instanță, apreciind temeinicia sau netemeinicia învinuirii sau dispunând, după caz, condamnarea, achitarea inculpatului sau încetarea procesului penal.

Totodată, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță şi care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat şi, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante şi agravante; dacă probele corect au fost apreciate; dacă

toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sânt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată şi aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, ori civil au fost corect aplicate.

În această ordine de idei, Colegiul penal statuează că principala problemă pusă în discuție pe orice cauză penală se rezumă la vinovăția persoanei trimisă în judecată în raport cu faptele pentru care aceasta este acuzată prin rechizitoriu.

În cauza de față problema vinovăției este determinată de existența sau inexistența în acțiunile inculpatului a semnelor calificative subsecvente infracțiunii imputate, incriminate ultimului prin actul de învinuire şi cel de sesizare a instanței.

Prin „încadrarea juridică" a acțiunilor inculpatului se are în vedere determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii prevăzute de norma penală, după cum se menționează în art. 113 din Codul penal.

Componența de infracțiune constituie un tot întreg, format din patru semne corespunzătoare celor patru elemente ale componenței de infracțiune – obiectul și latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă.

Semnul componenței de infracțiune reprezintă o însușire, o proprietate generală a componenței de infracțiune, de ordin obiectiv sau subiectiv, prezentă în cadrul fiecărei infracțiuni de o anumită categorie ce are importanță juridică la calificarea faptei drept o infracțiune concretă.

Astfel, urmează a se reține că descrierea faptei în actul de învinuire şi încadrarea juridică a acesteia joacă un rol crucial în cadrul procesului penal, întrucât în acord cu temeiul legal al acuzațiilor care i se aduc unei persoane se poate organiza o apărare eficientă fundamentată pe contestarea faptelor incriminate cu titlu de acuzație, ceea ce constituie o condiție esențială a echității procedurii garantate de art. 6 din Convenția Europeană.

Ab initio, Colegiul penal evidențiază că cauza penală de învinuire a lui Cebotari Anatolii ***** în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal al RM a fost examinată în procedură generală din motiv că inculpatul nu și-a recunoscut vina, pledând pentru adoptarea unei sentințe de achitare.

În subsidiar, Colegiul penal reține că potrivit texturilor apelurilor înaintate, procurorul în Procuratura raionului Florești Radu Popa și-a manifestat dezacordul cu sentința contestată în latura individualizării pedepsei, considerând că în privința inculpatului urmează a fi stabilită o pedeapsă mai aspră, iar avocatul Dina Schibin în interesele inculpatului Cebotari Anatolii ***** și-a manifestat dezacordul cu sentința în latura stabilirii vinovăției, considerând că în privința inculpatului urmează a fi adoptată o hotărâre de achitare.

Astfel, ținând cont de consecutivitatea chestiunilor ce urmează a fi soluționate de către instanța de judecată la adoptarea sentinței potrivit art. 385 Cod de procedură penală, precum și de consecutivitatea deciziilor ce urmează a fi adoptate de instanța de apel potrivit art. 415 Cod de procedură penală, Colegiul penal consideră necesar de a se expune inițial asupra apelului declarat de avocatul Dina Schibin în interesele inculpatului Cebotari Anatolii *****, apoi asupra apelului declarat de procurorul în Procuratura raionului Florești Radu Popa.

Cu referire la apelul avocatului Dina Schibin în interesele inculpatului Cebotari Anatolii *****, Colegiul penal statuează că în pofida faptului că inculpatul Cebotari Anatolii ***** nu și-a recunoscut vina și a pledat pentru emiterea unei sentințe de achitare, Colegiul penal conchide că la pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt şi de drept şi just a ajuns la concluzia că Cebotari Anatolii ***** a săvârșit infracțiunea prevăzută la art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal al RM.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală examinată şi care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinenței, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept.

Astfel, inculpatul Cebotari Anatolii *****, fiind audiat în instanța de fond, vinovăția în comiterea faptelor incriminate nu și-a recunoscut-o, menționând că la 19 august 2017, era ora 13:00, se afla în satul Cuhurești la ferma fratelui lui ***** pe nume Vladimir. Cu el mai era *****, un frate de al lui Cebotari Andrei, *****. După ce a terminat lucrul la fermă, au servit. ***** era cu motocicleta, fratele lui ***** l-a trimis pe ***** după băuturi. S-a întors cu băutura și au plecat la iazul care se afla la 300-400 metri de fermă. Au servit toți, el nu avea nici țigări, nici chibrite, toți fumau de la *****. La iaz s-au terminat toate țigările. După ce a servit, ***** a lăsat calul ca să-i ducă acasă, toți erau beți. El s-a urcat în căruță, calul era obraznic, deoarece nu iubește omul beat și este foarte iute. Când s-a întors, calul l-a lovit pe ***** cu „heloaba” la mână și la picior. ***** *s-a enervat și l-a lovit cu palma la față*. Apoi ***** cu Vova, Colea și Galina Arman au închis oile la strungă.

A concretizat că, cu ***** s-au întâlnit când ultimul se întorcea cu oile de pe deal și i-a văzut pe ei la iaz. Atunci s-a apropiat de ei și au servit împreună băuturi alcoolice, au servit mult. ***** nu a servit mult, deoarece a venit mai târziu. După ce ***** l-a lovit, el a rămas pe loc, iar calul a plecat singur. Atunci feciorii l-au luat pe ***** și s-au dus să închidă oile. El și-a venit în fire și s-a pornit acasă. Drumul spre casă este pe lângă ferma lui *****. Cînd a ajuns la fermă, a cerut o țigară de la *****, la ce i-a spus că nu are. *El s-a dus după stână, a stat vreo 10-15 minute*. Era în privirea lui Victor și feciorii ultimului. Era pe iarbă, după aceea a

plecat acasă. A doua zi dimineața s-a dus la cumnatul lui *****. Atunci a venit și ***** și l-a întrebat ce a făcut, la care el l-a întrebat „da ce am făcut”. ***** i-a spus că a ars stâna lui ***** și că ei se gândesc că el a incendiat stâna. A plecat acasă, s-a îmbrăcat și s-a dus la stână. La fața locului era totul ars, erau pompierii și el i-a întrebat de ce a ars ferma. A băut o cană de apă și s-a dus acasă.

A mai declarat că, el fumează, dar în acea zi nu avea nici țigări, nici chibrite. *După ce l-a lovit *****, i-a curs puțin sânge din nas*. Nu cunoaște din ce cauză partea vătămată ***** intuiește că el ar fi dat foc la fermă. Deoarece el a lucrat la ferma lor, i-a ajutat și pentru ajutorul acordat a fost plătit, nu erau în conflict. În timpul cât a stat lângă stână și pînă a pleca nu a văzut persoane străine. Din toți cei care erau prezenți în seara respectivă, numai ***** și feciorii săi nu fumau. El nu cunoaște de unde a început focarul și nici când s-a terminat. Când s-a pornit spre casă era seara, dar încă se vedea. S-a oprit lângă stână, deoarece se simțea obosit, că servise mult alcool. Când se află în stare de ebrietate nu se consideră că ar fi agresiv. Nu i-a spus părții vătămate așa cuvinte „lasă că vezi ce pățești”. Partea vătămată și martorii nu spun adevărul, toți sunt de a lor. Când pleca spre casă, fum dinspre fermă nu a văzut. De la fermă până în sat are de mers pe jos vreo 45 minute. Ține minte toate acțiunile sale când este servit. Nu cunoaște dacă Victor are dușmani prin sat. ***** după incendiu a fost la el să discute. Consideră că ***** era în relații bune cu cei care se aflau la stână, deoarece sunt rude. Nu este vinovat, deoarece nu a incendiat nimic, nu este de acord să întoarcă prejudiciul.

În pofida faptului că inculpatul Cebotari Anatolii ***** nu și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, vinovăția acestuia integral s-a confirmat prin totalitatea probelor cercetate în ședința de judecată de către instanța de fond și verificate prin citire în instanța de apel, şi anume:

- declarațiile părții vătămate *****, care a menționat că până la cele întâmplate pe Cebotari Anatolii îl cunoștea, nefiind în relații de prietenie, fiind doar cunoscuți. La 19 august 2017 seara inculpatul Cebotari Anatolii s-a apropiat de stâna care-i aparține din sat. Cuhureștii de Sus r-nul Florești și a cerut o țigară de la feciorul său *****, era și el la acea oră la stână. ***** i-a spus că nu are să-i dea o țigară. Cebotari Anatolie s-a apropiat de depozitul de fân și se uita la el și la feciorii lui ***** și *****. Peste 20 minute a început a arde depozitul, nutrețul. A chemat pompierii. La fața locului au început și ei a stinge flacăra. A venit șeful de post, oamenii din sat la ajutor, însă nu a putut salva nimic din tot nutrețul. Peste un timp după ce ardea depozitul, ***** a plecat în întâmpinarea pompierilor și l-a văzut pe Cebotari Anatolii la 200 metri de lângă depozit, dormea. Pompierii au lucrat toată noaptea, dar nu au reușit să salveze ceva. Când venea a treia mașină cu pompieri, l-au observat pe Cebotari Anatolii cum fugea spre sat, foarte speriat. A doua zi dimineața Cebotari s-a apropiat de depozit, speriat, la care neîntrebat a spus că nu a făcut nimic. Pe faptul dat a scris plângere la poliție. A mai menționat că,

când s-a apropiat la fermă Cebotari Anatolii să ceară o țigară și nu i-au dat, ultimul a dispărut. Peste câteva minute a început a arde depozitul. În ce direcție a plecat Cebotari Anatolie, el nu cunoaște. Cebotari era în stare de ebrietate la acel moment.

A mai declarat că, în acea zi, cu vreo două ore mai înainte, pe la orele șapte seara, el cu Cibotari Anatolii s-au certat. Au stat împreună la masă cu *****, Chîșlari Artur și Cebotari Anatol, la câteva sute de metri de stână. După aceea Cebotari Anatolii a urcat în căruță și s-a pornit spre casă. La un timp s-a întors și l-a lovit la picior și la mână cu „hloaba" de la cal. În acel moment mergea pe imaș spre stână. De aici și s-a pornit conflictul în acea zi. Au început a se certa. După aceea el cu ***** și Nicolae au plecat la stână. Cebotari Anatolii în timpul când el cu feciorii lui plecau spre stână i-a spus că „vei vedea acuș ce vei păți". A plecat la stână și a început să mulgă oile. În scurt timp, Cebotari Anatolii s-a apropiat de stână și a cerut o țigară. La stână mai era și *****, ea este soția lui *****. ***** da la strungă, era aproximativ la 4-5 metri de la el și feciorii lui. ***** era mereu în vizorul lor. În acea zi a avut conflict doar cu Cebotari Anatolii. Tot ceea ce este pe acel teritoriu de pământ îi aparține lui. Consideră că foc la depozit a dat doar Cebotari Anatolii. În acel moment când a izbucnit incendiul nu fuma nimeni. El cu feciorii săi nu sunt fumători. Doar Cebotari Anatolii fumează. Nu a observat pe Cebotari Anatolii fumând cînd se afla la fermă. Pompierul i-a zis că când se apropiau de stâna lui, l-a văzut pe Cebotari Anatolii cum fugea spre casă în sat. În urma incendiului a ars lemn, foi de ardezii, uși, ferestre, nu doar nutrețul, bunurile care au fost date citirii din procesul de audiere a lui le susține în totalitate. Prețul bunurilor este indicat reieșind din prețul de pe piață. Solicită să-i fie întors prejudiciul în mărime de 347640 lei de către persoana care va fi recunoscută vinovată. Dacă instanța va considera că Cebotari Anatolie va fi vinovat, să fie pedepsit mai aspru.

A mai menționat că, focul s-a aprins unde erau tiuchurile. Când ardea focul, Galina era la strungă. A ars și camera de la etajul doi. Lumină nu are acolo deloc și nici focul nu a făcut că era cald afară *(f.d.26-27, 66-67, vol.II);*

- declarațiile martorului *****, care a menționat că până la cele întâmplate îl cunoștea pe inculpat, relațiile erau normale. În luna august 2017 era acasă, în jurul orei 19:00 el cu fratele său și cu tatăl său ***** au venit la fermă, trebuiau să mulgă oile. Oile erau la păscut, tatăl lor ***** tot trebuia să vină, dar se reținea și ei s-au pornit înaintea lui. Au ajuns aproape de oi, tata nu era, s-au uitat în jur și l-au văzut la iaz. La iaz era tata lor cu încă trei persoane, se auzea gălăgie. El cu fratele s-au apropiat să vadă ce se întâmplă. Tatăl lor ***** și cu Cebotari Anatolii se certau. După ce s-au certat, l-au luat pe tata într-o parte, să nu se mai certe. În timpul certii Cebotari Anatolii i-a spus „o să vedem acuși ce o să pățiți". Atunci el, tata și cu fratele au plecat la stână. Tata cu fratele au început a mulge oile, iar el

dădea la strună. Nu a durat mult, de la iaz pe râpă spre stână venea Anatolii. S-a apropiat de ocol și a cerut o țigară. El i-a spus că nu are și să se ducă ca să nu-l vadă tatăl său și iar să se certe. Cebotari Anatolii a plecat, s-a ridicat de la deal de stână și se uita spre ei la vale. După aceea, peste vreo 15-20 minute deja ardea stâna, foile de ardezii buhneau. Ei speriați s-au dus și au scos bunurile care mai rămăsese și au chemat pompierii. Cebotari Anatolii se afla pe teritoriul lor, când i-au spus să se ducă. Era în stare de ebrietate. Din persoanele care erau la stână la acel moment, el, tata și fratele, nu fumează nimeni. Focul s-a aprins la distanța de 30 metri de ei, de unde stăteau. În afară de Cebotari Anatolii nu a venit nimeni, celelalte două persoane care mai erau al iaz au plecat acasă cu scuterul. Focul în acea zi nu au făcut. La stână mai era *****. În acel moment ea pregătea strecătorile, când a cerut Cebotari Anatolii o țigară. La inculpat chibrite nu a văzut. Nu a văzut ca să deie foc la careva obiecte. Nu poate să confirme absolut că Cebotari Anatolii a dat foc, dar deoarece i-a amenințat, intuiește că numai el putea da foc *(f.d.30, vol.II);*

- declarațiile martorului *****, care a menționat că până la cele întâmplate îl cunoștea pe inculpat, relația dintre ei era bună. La sfârșitul lunii august 2017 au venit seara cu fratele ca să mulgă oile. Au ajuns la stână, tatăl lor nu era, însă se auzea o gălăgie. El cu fratele s-au dus să vadă ce se întâmplă. La iaz era *****, tatăl lor, Artur și Cebotari Anatolie. Tatăl lor și cu Cebotari Anatolii se certau. Ei i-au spus tatălui să meargă să mulgă oile. Cebotari Anatolii era în stare de ebrietate și i-a spus tatălui lor că acuș o să-i facă felul. Ei au plecat la stână. La stână când mulgeau oile l-au văzut pe Cebotari Anatolii, că stătea culcat nu departe de ei, probabil se odihnea, după care ultimul a cerut o țigară. După aceea nu l-a mai văzut ce a făcut. Cînd mulgeau oile, au simțit miros de fum și au văzut că a început a arde depozitul. Au sunat la pompieri și au început a scoate bunurile pentru a le salva. Au ieșit în întimpinarea pompierilor, deoarece ei nu știau unde se află stâna. Atunci l-au văzut pe Cebotari Anatolii la 500 metri, cum se ducea spre sat. Deja a doua zi l-au văzut pe Cebotari Anatolii și i-au spus că mai bine se împăca cu tata, decât să dea foc la fermă, la ce ultimul i-a răspuns că nu avea chibrite și nu ține minte.

El se afla la distanța de vreo 30 metri când Cebotari Anatolii a cerut o țigară. Erau toți împreună cu tata și fratele său. Pe teritoriul stânei mai era o fată *****, care dădea la strungă, de tot erau patru persoane. La ei nu fumează nimeni. Era foarte cald, la stână lumină nu aveau, în afară de un acumulator de 12 W, care luminează în camera în care ei stau. Era cald și focul nu a fost nevoie de aprins. La strungă în ziua aceea a dat Galina, fratele nu ține minte să fi dat, el mulgea. Nu a văzut ca Cebotari Anatolii să dea foc la careva obiecte. Consideră că s-a dat foc intenționat, cineva a dat foc. Cebotari Anatolii fumează *(f.d.32, vol.II);*

- declarațiile martorului *****, care în instanța de fond a relatat că până la cele întâmplate îl cunoștea pe inculpat, relația dintre ei este normală. La fel îl cunoaște și pe *****, menționând că pe 19 august 2017 era acasă în satul Cuhurești de Sus împreună cu Cebotari Anatolii și *****. Atunci la el a venit fratele lui ***** și a cerut să îl ajute să ducă siloz cu căruța în altă parte. După ce l-a ajutat, au hotărât să se ducă la iaz, lângă stâna lui *****. Au luat vreo două sticle de vin. ***** păștea oile și l-au chemat și pe el să servească, au servit vreo două pahare de vin și l-au rugat pe Cebotari Anatolii să-l ajute pe ***** să mulgă oile. ***** s-a luat la ceartă cu Cebotari Anatolii și atunci ***** l-a lovit cu palma pe Cebotari Anatolii. El a plecat la alt iaz cu *****. Când erau la celălalt iaz, au văzut cum arde stâna lui *****. De la iaz au venit mai mulți oameni, erau și pompierii. Cebotari Anatolie fumează. Cât a fost pe teritoriul iazului, Cebotari Anatolii lua țigări și chibrite de la el. El nu cunoaște dacă Cebotari Anatolii avea țigări. Cînd ***** se certa cu Cebotari Anatolii, ultimul i-a spus lui Victor „Acuș îți arăt cine sunt eu”. La stână era *****, fiica lui și feciorul lui Victor Leșan. Din persoanele menționate la acel moment nu fuma nici unul. În acea zi nu a văzut foc la stână. Ei au fost pe malul iazului, de stână ei nu s-au apropiat. Careva instalații electrice la stână nu erau. Nu cunoaște dacă ***** avea dușmani în sat *(f.d.35, vol.II);*

- declarațiile martorului *****, care în ședința de judecată a menționat că la 19 august 2017 se afla acasă, pe la orele 07-08 seara a plecat la muls oile la stâna lui *****. ***** cu ***** s-au dus pe câmp să aducă oile, după care a auzit gălăgie la iaz, l-a auzit pe *****. Apoi toți, ***** cu ***** cu *****, s-au întors la stână. Ea a plecat la etajul de sus să pună strecătorile. Au început mulsul, ***** a început a da la strungă și peste vreo 10-15 minute s-a dus ea să dea la strungă. În acel moment a venit Cebotari Anatolii și a cerut o țigară, la ce ***** i-a spus să plece, ca să nu-l vadă *****. Ea a început a da la strungă, iar Cebotari Anatolii era încă pe lângă ocol. Cebotari Anatolii a stat vreo 10 minute și s-a pornit spre casă. Apoi s-a întors de vreo două ori și s-a uitat, după care nu l-a mai văzut. Peste vreo 10-15 minute a început să ardă stâna. Nu a văzut chibrite la Cebotari Anatolii. Dintre persoanele care erau la muls oile, fumători nu erau. Alte persoane pe teritoriul stânei nu a mai văzut. În acea zi focul la stână nu s-a făcut. Locul care a început să ardă era mai departe, nu chiar în văzul lor. Locul care a început să ardă era direcția unde se deplasa Cebotari Anatolii. Careva instalații electrice la stână nu erau. Nu a văzut ca Cebotari să fi dat foc la ceva. Cebotari Anatolii era în stare de ebrietate, iar ***** era puțin servit *(f.d.36, vol.II);*

- declarațiile martorului Cîșlaru Artur, prin care a menționat că în ziua respectivă a servit băuturi alcoolice cu *****, Cebotari Anatolii, ***** și încă o persoană. Se aflau în satul Cuhurești de Sus, în apropierea stânei, pe marginea iazului. Au consumat mult, deoarece el cu ***** au adormit sub un tufari la

umbră. Cât a dormit nu cunoaște, dar spre seară s-au trezit, erau cu un scuter, s-au urcat pe el cu ***** ca să plece acasă și atunci au auzit gălăgie la celălalt iaz și s-au dus acolo. Au stat la vorbă cu acei care erau la iaz undeva 10-20 minute și s-au urcat pe scuter și au plecat acasă. Când au ajuns pe deal, au văzut că ceva arde și el i-a zis lui Andrei ca să se ducă acolo să ajute și s-au deplasat la stână. Când au ajuns acolo, erau careva persoane, acolo ardea tare și peste 15 minute au venit și pompierii. Au stat și au privit, deoarece nu puteau face nimic, apoi au plecat acasă. Cînd s-au trezit din somn, nu era nimeni. Nu cunoaște care și unde s-a dus. Nu cunoaște până la incident în ce relații se afla Cebotari Anatolii cu *****. Nu crede că la stână ***** avea curent electric, acolo nu merge nici un fir electric. Au dormit vreo 3-4 ore. În acea zi nu a văzut ca cineva să facă focul la stână. Nu cunoaște dacă ***** în sat avea careva dușmani, care să-i vrea rău. În ziua incendiului nu cunoaște dacă pe teritoriul stânei au fost careva persoane străine *(f.d.40, vol.II);*

- declarațiile martorului *****, potrivit cărora ultimul a relatat instanței că până la cele întâmplate pe inculpat și pe partea vătămată nu îi cunoștea. După primirea apelului, merge procedura recunoașterii incendiului, până echipa de pompieri se apropie la fața locului. Referitor la caz a menționat că cet. *****, locuitor al satului Cuhurești de Sus r-nul Florești, a anunțat că este un incendiu. În drum, nu departe de locul incendiului, **au întâlnit o persoană necunoscută cu fața de sânge**. Ajungând la fața locului, echipa a explicat că au fost două focaruri de ardere, care nu aveau legătură unul cu altul. Erau pe același teritoriu, într-o parte ardea fânul depozitat și în altă parte ardeau bunuri materiale aflate în interior. În încheierea tehnico-incendiară sunt descrise toate acțiunile pompierilor de la fața locului. În finalul încheierii se descrie cauza probabilă, fiind verificate 3 versiuni, din care s-au exclus două versiuni, și anume scurt circuitul, deoarece încăperile nu erau dotate cu energie electrică, iar a doua versiune „imprudența cu focul” a fost exclusă, că în timpul cercetării nu au fost depistate careva lucruri care au fost efectuate cu focul. A treia versiune incendierea intenționată a fost pusă ca cea mai probabilă izbucnire a incendiului. Din cauza a două focaruri, care au fost separate unul de altul, și s-a răspândit foarte rapid spre construcția fermei. Echipa de intervenție a discutat cu d-na Maria Leșan, care a relatat că la momentul incendiului se afla în mun. Chișinău, și au vorbit și cu feciorul ultimei, care la momentul incendiului avea mâna fracturată. Își aduce aminte că ei nu au descris paguba în urma incendiului, deoarece există agenți sau comisie specială din cadrul Primăriei. Din cele spuse de Maria Leșan, construcția a fost procurată nu demult. El a văzut ferma a doua zi după ce a ars. Erau deja efectuate lucrări de stingere și de demolare. Consideră că focarele au luat foc separat unul de altul. Construcțiile erau separate de o clădire, care era puțin mai înaltă decât aceste două șoproane. Nu putea să ia foc o clădire de la alta prin acoperiș. Din cele spuse de feciorul părții

vătămate, încercau în doi să stingă focul, după au apelat la pompieri. Tot ultimii considerau că a avut loc o incendiere intenționată *(f.d.46-47, vol.II);*

Totodată, vinovăția inculpatului Cebotari Anatolii ***** integral este confirmată și prin probele materiale administrate în instanța de fond și verificate prin citire în instanța de apel, și anume:

- încheierea tehnico-incendiară întocmită de către Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI, Serviciul Apărare împotriva Incendiilor, nr. 29, prin care s-a constatat că cauza probabilă a generării incendiului este aducerea sursei de foc din exterior (incendiere intenționată) *(f.d. 43-44, vol. II);*

- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 20 august 2017, prin care a fost supus examinării încăperea fostei ferme de păsări al colhozului „Patria" ce aparține cet. *****, amplasată în partea de nord-est al satului Cuhureștii de Sus r-nul Florești *(f.d.13, vol.I);*

- actul de constatare a incendiului din 19.08.2017, prin care s-a constatat că cauza incendiului este incendiere intenționată *(f.d. 14, vol.I);*

- procesul-verbal de confruntare din 17 noiembrie 2017 între învinuitul Cebotari Anatolie și partea vătămată *****, unde este indicat răspunsul lui Cebotari Anatolie, care indică că fiind în stare de ebrietate alcoolică nu-și dădea seama de cuvintele sale, din care cauză i-a spus ceva lui Victor rău, din care cauză și a fost lovit cu palma peste față, ce a spus concret nu ține minte *(f.d. 80, vol.I);*

Colegiul penal, audiind participanții la proces, verificând prin prisma art. 101 Cod de procedură penală probele administrate la etapa de urmărire penală și cercetare judecătorească în prima instanță și în instanța de apel, constată că instanța de fond, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinenței și concludenței, utilității și veridicității, raportate la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului Cebotari Anatolii ***** încadrarea juridică corespunzătoare, și anume comiterea infracțiunii prevăzute de art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal al RM – distrugerea intenționată a bunurilor prin incendiere, care a cauzat daune în proporții mari.

În acord cu prevederile art.93 Cod penal, probele sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei.

Conform prevederilor art. 99 alin. (1) Cod de procedură penală, în procesul penal, probatoriul constă în invocarea de probe și propunerea de probe, admiterea și administrarea lor în scopul constatării circumstanțelor care au importanță pentru cauză.

Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că, probele administrate se verifică și se apreciază de către organul de urmărire penală sau instanță.

Potrivit art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective.

Din economia rigorilor art. 101 alin. (1), (2), (3) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenței, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. Nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată. Instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

În continuare, Colegiul indică că potrivit prevederilor art. 384 Cod de procedură penală, instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sentința se adoptă în numele legii. Sentinţa instanţei de judecată trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată. Instanţa îşi întemeiază sentinţa numai pe probele care au fost cercetate în şedinţa de judecată.

Potrivit art. 389 alin. (1) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată.

În conformitate cu art. 385 alin. (1) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinţei, instanţa de judecată soluţionează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: 1) dacă a avut loc fapta de săvîrşirea căreia este învinuit inculpatul, 2) dacă această faptă a fost săvârşită de inculpat, 3) dacă fapta întruneşte elementele infracţiunii şi de care anume lege penală este prevăzută ea.

Așa dar, în cazul dat Colegiul penal nu a constatat că organul de urmărire penală a administrat careva probe cu încălcarea procedurii penale, prin urmare nu poate pune la dubii veridicitatea acestor probe, or, în acest sens nu au fost prezentate probe pertinente și concludente.

De asemenea, Colegiul penal remarcă că starea de fapt reținută și de drept apreciată concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate în cauză, relevate și analizate în cuprinsul sentinței, verificate în apel.

Pe această linie de concluzie, nu există temei pentru a da o nouă apreciere probelor, instanța de apel fiind solidară cu concluziile primei instanțe privind aprecierea probelor puse la baza sentinței de condamnare.

Rezumând normele de drept în raport cu circumstanțe de fapt constatate, instanța de apel a reținut că pe parcursul cercetării judecătorești s-a confirmat integral prezența în acțiunile inculpatului Cebotari Anatolii ***** a *laturii obiective* a infracțiunii prevăzute la art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal, care are următoarea structură: 1) fapta prejudiciabilă care constă în acțiunea sau inacțiunea de distrugere ori deteriorare; 2) urmările prejudiciabile sub formă de daune în proporții mari; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă şi urmările prejudiciabile.

În opinia instanței de apel, acest elementele constitutive ale infracțiunii date şi-au găsit deplină confirmare, de vreme ce probele administrate la caz demonstrează incontestabil şi fără careva dubii că inculpatul Cebotari Anatolii ***** la data și ora indicată în rechizitoriu s-a aflat pe teritoriul fermei ce aparține părții vătămate *****, a fost confirmat faptul că între partea vătămată și inculpat cu puțin înainte de începerea incendiului a avut loc un conflict, a fost dovedit faptul că în timpul conflictului inculpatul l-a amenințat pe ***** că o să-i arate cine este el, cu puțin timp înainte de producerea incendiului inculpatul a solicitat de la martorul ***** țigări.

În acest sens, sunt reflectabile declarațiile martorului *****, care a relatat instanței că în drum, nu departe de locul incendiului, au întâlnit o persoană necunoscută cu fața de sânge, iar această afirmație permite instanței de apel de a concluziona că persoana respectivă era anume inculpatul Cebotari Anatolii *****, or, după cum reiese din declarațiile părții vătămate, care coroborează cu declarațiile martorilor, se constată cert faptul aplicării de către partea vătămată a forței fizice asupra inculpatului, acest fapt integral confirmându-se atât prin procesul-verbal de confruntare din 17 noiembrie 2017, cît și prin declarațiile inculpatului, care a recunoscut că partea vătămată i-a aplicat o lovitură în față, în rezultatul căreia i-a curs sânge din nas.

Tot la acest capitol este important de a reliefa și faptul că pe teritoriul fermei la acel moment se aflau doar partea vătămată *****, martorii *****, ***** și *****, care este concubina lui *****, toți fiind membrii aceleași familii și care desfășoară activitatea economică în comun, precum și faptul că nici unul din cei prezenți nu era fumător.

La fel, este important de a statua și asupra faptului că prin actul de constatare a incendiului din 19.08.2017, precum și prin încheierea tehnico-incendiară întocmită de către Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI, Serviciul Apărare împotriva Incendiilor, nr. 29, s-a exclus faptul incendierii ca

urmare a unui scurt circuit, precum și imprudența cu focul, în același timp constatându-se faptul că cauza generării incendiului a fost incendierea intenționată.

Nu în ultimul rând, instanța de apel menționează că din cei prezenți la data de 19.08.2017 pe teritoriul stânei de oi ce-i aparține lui ***** doar inculpatul Cebotari Anatolii ***** a avut suficiente motive de a incendia bunurile părții vătămate, și anume cel de răzbunare, or, cu puțin timp înainte de producerea incendiului între aceștea a existat un conflict, în cadrul căruia inculpatul a fost agresat fizic de către partea vătămată, iar în rezultat inculpatul s-a adresat cu amenințări în privința lui *****, amenințări care în scurt timp au fost materializate.

În consecință, Colegiul determină că ansamblul de probe cercetate confirmă indubitabil învinuirea adusă inculpatului Cebotari Anatolii ***** în baza art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal reieșind din considerentele enumerate supra, precum și din totalitatea probelor administrate în faza urmăririi penale și constatate ca fiind pertinente, concludente și veridice în cadrul cercetării lor în ședința de judecată în instanța de fond și cea de apel, care în ansamblu coroborează între ele, se completează reciproc, nu trezesc nici o îndoială și dovedesc cert că inculpatul Cebotari Anatolii ***** a comis fapta prejudiciabilă – distrugerea intenționată a bunurilor prin incendiere, care a cauzat daune în proporții mari.

Nerecunoașterea vinei de către inculpat instanța de apel o apreciază ca o metodă de apărare și un drept de a nu se auto incrimina garantat de art.66 Cod de procedură penală și art.6 CEDO, or, persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărită pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații și acest fapt nu poate fi calificat ca circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei penale, spre deosebire de declarațiile părților vătămate și a martorilor, care răspund penal în baza art. 312-313 Cod penal pentru darea declarațiilor mincinoase sau refuzul de a da declarații.

În această pondere, Colegiul penal consideră că prima instanță just și-a întemeiat sentința în baza declarațiilor părții vătămate, a martorilor și probelor scrise cercetate în ședința de judecată, iar prin analiza lor cu certitudine se dovedește vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate și acuzațiile sunt bine justificate standardului de dovadă *„în afara dubiilor rezonabile”*. Instanța de apel a ajuns la această concluzie din analiza probelor pertinente, concludente și utile administrate în ședința de judecată, care nu au fost combătute de către partea apărării. Astfel de dovadă rezultă din existența deducerilor suficient de puternice, clare și concordante sau a similarelor prezumției de fapt necombătute, care poate fi luată în considerație de comportamentul părților când sunt obținute dovezile respective.

Raportând cele invocate în apelul declarat de avocatul Dina Schibin în interesele inculpatului Cebotari Anatolii ***** la materialele cauzei penale, Colegiul penal conchide că argumentele invocate de apărare nu își găsesc

confirmare în starea de fapt a prezentei cauze penale, motiv pentru care Colegiul penal va respinge solicitarea de achitare a inculpatului ca fiind nefondată.

Argumentele apelantului precum că învinuirea adusă lui Cebotari Anatolii ***** este bazată doar pe presupuneri care nu pot fi puse la baza sentinței de condamnare Colegiul penal le apreciază ca fiind pur declarative, or, între declarațiile părții vătămate și martorilor audiați nu se constată prezența cărorva dubii, or, faptul că aceștea nu au văzut momentul incendierii, precum și nu pot confirma prezența chibriturilor la inculpat, nu poate exclude versiunea părții acuzării și concluziile specialiștilor din cadrul Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI, Serviciul Apărare împotriva Incendiilor privind incendierea intenționată.

La fel, partea apărării nu a reușit să combată poziția părții vătămate și a martorilor, în deosebi declarațiile martorului *****, care a invocat că în timp ce se deplasa spre incendiu, în drum, nu departe de locul incendiului, au întâlnit o persoană necunoscută cu fața de sânge, existând o prezumție puternică că persoana respectivă a fost anume inculpatul Cebotari Anatolii *****.

Declarațiile martorului respectiv coroborează și cu declarațiile martorului *****, care a relatat că ieșind în întîmpinarea pompierilor la o distanță de aproximativ 500 metri de locul incendiului l-a observat pe inculpatul Cebotari Anatolii, care se îndrepta spre sat.

Relevante sunt și declarațiile martorilor ***** și *****, care au relatat că focul a început din direcția în care s-a îndreptat inculpatul peste aproximativ 15-20 minute de când martorul ***** i-a spus inculpatului să plece acasă pentru a evita un eventual conflict cu tatăl său, partea vătămată *****.

Urmare celor expuse, este corectă concluzia primei instanțe privind determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptelor prejudiciabile săvârșite de inculpat și semnele componenței de infracțiune prevăzute de art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal - distrugerea intenționată a bunurilor prin incendiere, care a cauzat daune în proporții mari.

De asemenea, Colegiul penal nu are temei de a interveni în sentința instanței de fond nici în partea stabilirii și întinderii pedepsei aplicate inculpatului Cebotari Anatolii *****, or, la stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă inculpatului s-a ținut cont de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, acestuia aplicându-i-se o pedeapsă corectă, echitabilă și legală.

Așa dar, la adoptarea sentinței, și anume la individualizarea pedepsei penale, Colegiul penal notează că instanța de fond a respectat prevederile legale, conform cărora instanța este obligată să indice în partea descriptivă a sentinței/deciziei care sânt circumstanțele care atenuează sau agravează răspunderea inculpatului, datele care caracterizează persoana inculpatului, precum și motivele soluției adoptate referitoare la stabilirea pedepsei sau la liberarea de pedeapsă penală.

Astfel, privitor la numirea pedepsei penale, Colegiul penal conchide că instanța de fond la stabilirea categoriei și termenului pedepsei corect a aplicat prevederile legale și, în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Cu referire la stabilirea și individualizarea pedepsei Colegiul penal reține că, în baza art. 7 alin. (1) Cod penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul şi gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârşite, de persoana celui vinovat şi de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

În conformitate cu art. 61 Cod penal, (1) pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. (2) Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Conform art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanțele de judecată trebuie să studieze multilateral, în deplină măsură și obiectiv, toate circumstanțele și datele care caracterizează atât negativ, cât și pozitiv persoana inculpatului și care au o importanță esențială pentru stabilirea categoriei și mărimii pedepsei.

Colegiul penal reține că, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Colegiul penal menționează că, pedeapsa este echitabilă atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. Ori, practica judiciară demonstrează că o

pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere in lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

De asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Totodată, Colegiul penal remarcă că principalele elemente de care judecătorul (sau completul de judecată) trebuie să țină seama de fiecare dată când soluționează cauza penală și când alege categoria de pedeapsă conform normelor generale prevăzute în art. 62-71 Cod penal sunt termenul și mărimea acesteia conform limitelor fixate în articolul respectiv al Părții speciale a Codului penal.

Aceste criterii generale și speciale privind individualizarea pedepsei s-au valorificat anume în această ordine, fiindu-i stabilit inculpatului corect termenul de pedeapsă în cuantumul nominalizat în dispozitivul sentinței. Or, la caz se atestă că sancțiunea art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal prevede pedeapsa închisorii de până la 6 ani, care potrivit dispozițiilor art. 16 Cod penal se atribuie la categoria infracțiunilor grave.

În același timp, Colegiul penal conchide că la stabilirea mărimii pedepsei prima instanță a ținut cont de personalitatea inculpatului, care deși anterior a mai fost în conflict cu legea penală, antecedentele penale sunt stinse, de lipsa circumstanțelor atenuante, precum și prezența circumstanței agravante - săvîrșirea infracțiunii de către o persoană în stare de ebrietate.

Concomitent, la stabilirea cuantumului pedepsei au incidență prevederile art. 78 alin. (4) Cod penal, care stipulează că în caz de concurs al circumstanţelor agravante şi celor atenuante, coborîrea pedepsei pînă la minimul sau ridicarea ei pînă la maximul prevăzut la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod nu este obligatorie.

În general, mecanismul influenței circumstanțelor atenuante şi agravante asupra pedepsei penale se exprimă prin influența lor asupra gradului prejudiciabil al infracțiunii şi/sau asupra pericolului social al persoanei vinovatului, precum şi prin efectele pe care aceste circumstanțe le au la stabilirea pedepsei.

Astfel, Colegiul penal statuează că la stabilirea mărimii pedepsei instanța de judecată trebuie să aprecieze gradul de influență al circumstanțelor atenuante şi agravante asupra pedepsei penale atât în baza criteriului cantitativ, cât şi a criteriului calitativ.

Prin urmare, dacă într-o cauză penală sunt prezente exclusiv circumstanțe agravante sau acestea prevalează din punct de vedere cantitativ față de circumstanțele atenuante, atunci mărimea pedepsei stabilite trebuie să fie mai aproape de limita maximă a pedepsei prevăzute de sancțiunea normei părții speciale a Codului penal.

La fel, dacă într-o cauză penală sunt prezente exclusiv doar circumstanțe atenuante sau acestea prevalează din punct de vedere cantitativ față de circumstanțele agravante, acest fapt conduce la stabilirea mărimii pedepsei mai aproape de limita minimă a pedepsei prevăzute de sancțiunea normei părții speciale a Codului penal.

În contextul circumstanțelor relevate supra, Colegiul concluzionează că la individualizarea pedepsei penale au fost respectate limitele de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea prevăzută la art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal al RM, nefiind stabilite careva temeiuri de a interveni în sentința contestată în latura majorării cuantumului pedepsei stabilite inculpatului Cebotari Anatolii *****.

La fel, Colegiul concluzionează că instanța de fond just a considerat că scopul legii penale în privința inculpatului poate fi atins și aplicând prevederile art. 90 Cod penal, învederând personalitatea ultimului, care nu prezintă pericol social necesar executării reale a pedepsei cu închisoare, iar suspendarea condiționată a executării pedepsei ar permite realizarea mai eficientă a scopurilor pedepsei.

Din cele relatate, Colegiul penal consideră că pedeapsa de 2 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 1 an, o să convingă inculpatul de necesitatea respectării legii penale şi evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Așa dar, instanța de fond corect a conchis că această pedeapsă este echitabilă la caz, care va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale, de corectare a condamnatului, precum şi de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât şi a altor persoane.

Aici instanța de apel notează că, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită condamnaților prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ei este un incident în viața acestora.

În același rând, Colegiul penal remarcă că în textul art. 90 alin. (1) Cod penal lexemul „poate” oferă posibilitatea şi nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme. Îndeplinirea condițiilor de lege poate fi aplicată sau exclusă la orice etapă a procesului penal, pentru înlăturarea erorii admise la etapa anterioară.

În cadrul instituției suspendării condiționate a executării pedepsei, instanța după ce realizează individualizarea pedepsei prin determinarea concretă a acesteia în baza criteriilor generale de individualizare, completează acest rezultat printr-un act de individualizare a executării pedepsei.

Suspendarea condiționată este o măsură de individualizare a executării pedepsei numite de către instanțele de judecată prin hotărâre de condamnare de a suspenda pe o perioadă anumită executarea pedepsei aplicate, dacă sunt îndeplinite anumite condiții.

Condițiile privind acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei prevăzute de art. 90 Cod penal se referă la: pedeapsa aplicată şi natura infracțiunii; circumstanțele cauzei şi persoana infractorului; aprecierea instanței că scopul poate fi atins şi fără executarea acesteia.

La rândul său, Colegiul penal constată că la individualizarea pedepsei penale stabilite inculpatului în prezenta speță instanța de fond a pus accentul și pe personalitatea persoanei vinovate, învederând și celelalte criterii de individualizare a pedepsei penale, cum ar fi gravitatea infracțiunii săvârșite, influența pedepsei asupra corectării şi reeducării vinovatului.

În circumstanțele descrise supra, Colegiul penal este solidar cu poziția primei instanțe precum că nu este rațional ca inculpatul Cebotari Anatolii ***** să ispășească real pedeapsa cu închisoarea, or, pericolul de a fi anulată suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare în cazul încălcării condițiilor termenului de probă va îndrepta comportamentul inculpatului la corectare, la respectarea ordinii stabilite în societate, precum și la respectarea legilor.

În susținerea poziției respective instanța de apel învederează că, în cauza *Varga şi alţii vs. Ungaria din 10 martie 2015 (în special § 105)* Curtea a concluzionat că „nu este de competența Curții să indice statelor modul în care ar trebui organizate sistemele lor politice şi închisoare penală. Aceste aspecte ridică o serie de probleme juridice şi practice complexe care, în principiu, depășesc funcția judiciară a Curții. Cu toate acestea, Curtea ar aminti în acest context recomandările Comitetului de Miniștri, care invită statele să încurajeze procurorii şi judecătorii de a folosi cât mai mult posibil alternativele la detenție, în scopul de a rezolva problema creșterii numărului deținuților din închisori” *(a se vedea în special Recomandarea nr. R (99) 22 şi Recomandarea Rec (2006) 13 a Comitetului de Miniştri)*.

În Rezoluția Consiliului Europei nr. 65/1 şi în Recomandarea Consiliului Europei nr. (99)/22 s-a invocat „principiul proporționalității”, textele evocate consacrând ideea potrivit căreia sancțiunea cu închisoarea constituie ultimul resort din punct de vedere al corecției penale.

Totodată, Consiliul Europei impune stabilirea „unui set corespunzător de sancțiuni şi măsuri comunitare, posibil gradate în funcție de severitate; procurorii şi judecătorii trebuie determinați să le folosească cât mai mult posibil”.

Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice şi nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate. Or, conform Regulii nr. 6 din Recomandarea NR. R (92) 16 a Comitetului de miniștri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancțiunilor aplicate în comunitate *(adoptată de Comitetul de Miniştri în 19 octombrie 1992 cu ocazia celei de a 482-a reuniune a Delegaţiilor de Miniştri)*, „natura și durata sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporțională cu gravitatea infracțiunii pentru care un

delicvent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, decât să se țină seama de situația personală”.

În concluzie, Colegiul penal statuează că pedeapsa stabilită de către instanța de fond cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, este echitabilă, întrucât este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor pedepsei penale, cum ar fi restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului şi prevenirea săvârşirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum şi de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire şi de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

De asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea şi nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului şi nici pentru prevenirea săvârşirii de noi infracțiuni.

În circumstanțele date, instanța de apel consideră că în speță instanța de fond a respectat cerințele de motivare referitor la procedura executării pedepsei de către inculpat, precum şi a luat în considerație atitudinea acestuia față de consecințele survenite, ținând cont de personalitatea acestuia și gravitatea faptei comise.

Argumentele apelantului procurorului în Procuratura raionului Florești Radu Popa precum că în privința inculpatului urmează a fi stabilită o pedeapsă mai aspră sub formă de închisoare în limita maximă prevăzută de dispozițiile art. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal, ținând cont de gravitatea faptei comise și personalitatea inculpatului, Colegiul penal le apreciază ca fiind neîntemeiate, or, faptul că inculpatul nu și-a recunoscut vina și nu a reparat prejudiciul cauzat părții vătămate nu poate fi calificat ca circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei penale și nici nu constituie temei de aplicare în privința inculpatului a pedepsei în limitele maxime.

La fel, prezintă relevanță și Recomandarea Comitetului de Miniștri ai statelor membre referitoare la consistența la aplicarea pedepselor R(92)714, care stabilește că „condamnările anterioare nu trebuie să fie folosite automat împotriva inculpatului”.

Finalmente, instanța de apel apreciază ca fiind întemeiate și concluziile instanței de fond cu referire la încasarea din contul inculpatului Cebotari Anatolii ***** în beneficiul părții vătămate ***** a prejudiciului material cauzat prin infracțiune, or, suma dispusă spre încasare reprezintă urmarea prejudiciabilă a infracțiunii de distrugere intenționată a bunurilor prin incendiere, care a cauzat daune în proporții mari, iar prin prisma răspunderii delictuale prevăzute la art. 1998 alin. (1) Cod civil, inculpatul Cebotari Anatolii ***** este obligat să repare prejudiciul cauzat părții vătămate/civile anume în cuantumul respectiv.

Generalizând aspectele invocate, Colegiul penal ajunge la concluzia privind respingerea apelului procurorului în Procuratura raionului Florești Radu Popa și apelului avocatului Dina Schibin în interesele inculpatului Cebotari Anatolii ***** declarate împotriva sentinței Judecătoriei Soroca sediul Florești din 19 martie 2024 ca fiind nefondate, cu menținerea sentinței atacate fără modificări.

În conformitate cu prevederile art. 415 alin. (1) pct. 1) lit. c), art. art. 417-418 Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Apelul procurorului în Procuratura raionului Florești Radu Popa și apelul avocatului Dina Schibin în interesele inculpatului Cebotari Anatolii ***** declarate împotriva sentinței Judecătoriei Soroca sediul Florești din 19 martie 2024 în cauza lui Cebotari Anatolii ***** se resping ca nefondate, cu menținerea respectivei sentințe fără modificări.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

Dispozitivul deciziei integrale pronunțat public şi decizia integrală înmânată/expediată părților la 12.09.2024.

Președintele ședinței, judecătorul: **Ghenadie Liulca**

Judecătorii: **Viorel Pușcaș**

Oleg Moraru